

L'ALOC

Plataforma Salvem la Vall de la Riera de Pineda

nº7 desembre del 2007

Dipòsit legal B-43837-2002

<http://www.pangea.org/salvemlarieradepineda>

salvemlariera@yahoo.es

CAL VEDAT: *CRÒNICA D'UN ENDERROC ANUNCIAT*

Dissabte, 27 d'octubre, va començar a executar-se l'enderroc de la masia de Cal Vedat, al barri de Poblenou (Pineda de Mar). D'aquesta manera es posava punt i final a un litigi que es perllongava des de l'any 2002. Al marge de les qüestions estrictament tècniques i de tota la polèmica que ha envoltat el conveni urbanístic subscrit entre la propietat i l'ajuntament, l'afer de Cal Vedat ha estat tot un exemple del que no ha de ser la gestió del nostre patrimoni i de determinades formes de fer política. Per altra banda,

La masia més antiga del densificat barri de Poblenou a terra!

l'enderroc de la masia posa de relleu, per enèsima vegada, el difícil que resulta la convivència entre el desmesurat creixement urbanístic que està patint el Maresme i la preservació dels elements arquitectònics que constitueixen part del nostre patrimoni col·lectiu. És cert que molts d'aquests elements no gaudeixen d'una gran espectacularitat però són la mostra local i popular d'una arquitectura que encara avui dia introdueix una certa personalitat als nostres nuclis urbans, ja prou maltractats i desfigurats. Més encara, quan alguns d'ells podrien ser clarament revaloritzats esdevenint petits equipaments o serveis d'ús social o cultural de proximitat.

Doncs bé, això que s'acaba de dir és el que des d'algunes entitats s'havia intentat aconseguir per a la masia de Cal Vedat, únic referent històric i del passat agrícola que restava al centre d'un densificat barri com el de Poblenou, a Pineda de Mar. Sent ben conscients que hi havia un conveni subscrit i que la propietat tenia dret a uns aprofitaments reconeguts, des de 1992, pel Pla General, es feren propostes per intentar compatibilitzar aquests aprofitaments amb la preservació de la masia i el manteniment de la zona verda circumdant. En aquest sentit s'havien donat passes significatives. En primer lloc, al febrer de 2003, una resolució emesa pel Parlament de Catalunya, d'acord amb els informes previs del Departament de Cultura, reconeixia que l'edificació podia ser declarada com a Bé Cultural d'Interès Local, d'acord amb el seu valor històric i arquitectònic. En segon lloc, el novembre de 2004, un informe tècnic emès per la Direcció General d'Urbanisme dictaminava que l'edificabilitat de la finca s'havia de reajustar de manera que es respectés la masia.

(Continua a la pàgina següent)

denúncia

pati de la Masia de Cal vedat: tot ell serà edificat

(Ve de la pàgina anterior)

Per tant, sembla que es disposava d'unes eines prou rellevants com perquè es poguessin fer jugar a favor de la preservació de l'edifici. Com és que al final no ha estat possible? Més enllà de les qüestions legals i de propietat, que hi són, aquí caldria emmarcar determinades actituds polítiques i per una manca de voluntat en defensar aquest tema. Hi ha alguns fets que així ho reflecteixen. En primer lloc, per part del nostre ajuntament, mai va ser resposta la sol·licitud feta per les entitats d'incoar el corresponent expedient per declarar la masia com a Bé Cultural d'Interès Local, d'acord amb el que estableix la Llei del Patrimoni Cultural de Catalunya (proposta presentada el juny de 2005). En segon lloc, en el discurs dels representants polítics mai s'han incorporat com a arguments per a la defensa de l'edifici els informes favorables emesos des de la Generalitat. Tampoc se'ns va aclarir mai quina era la força vinculant real que tenien aquests informes. La majoria de passes donades pels representants polítics no han sigut per convicció pròpia sinó com a reacció a les iniciatives que es posaven en marxa des de les entitats que defensàvem la preservació. I ara, finalment, arribem al moment de la sentència judicial, una sentència judicial que, per cert, autoritza l'enderroc per una qüestió bàsicament tècnica i de procediment però que ni tan sols esmenta els informes emesos des dels diversos àmbits de la Generalitat.

En el final d'aquest procés hi ha un aspecte que resulta especialment greu i que és la manera com s'ha conegut la sentència la qual fou notificada, a l'ajuntament, el passat mes d'abril. Com és possible que l'alcalde de la població d'aquell moment, Sr. Joan Morell, no comunicés el sentit del seu veredict i que deixés passar el període d'apel·lació sense que ningú en tingués coneixement? Les entitats del municipi que havíem treballat durant llarg temps per cercar una solució no mereixíem una resposta encara que fos per una simple qüestió de respecte i cortesia? Això, independentment de quin hagués estat el resultat definitiu de l'assumpte que ens ocupa. A on queda la «participació ciutadana» que tant es reivindica quan s'apropen les eleccions? Possiblement si la manera de procedir hagués estat una altra, llavors encara hauríem pogut fer valer jurídicament alguns dels arguments que, en no fer-ho, ni tan sols s'han recollit a la sentència.

Sigui com sigui la masia ja és a terra i l'episodi de Cal Vedat no podrà ser reivindicat, precisament, com la millor manera del saber fer en l'àmbit de la política local. Fóra convenient que per prevenir errors similars en el futur tots aprenguéssim quelcom de la lliçó, especialment aquells qui tenen una major responsabilitat en la forma com ha acabat aquesta crònica d'un enderroc anunciat.

propostes: vial compartit a la Vall de la Riera de Pineda

ELS DRETS DELS CIUTADANS I L'ASFALT DE L'ALCALDE

L'asfaltatge de la pista d'Hortsavinya ha representat l'exemple de tota una forma de fer política per part de l'anterior equip de govern municipal. Malgrat que des de la Plataforma vam presentar un projecte que permetia l'utilització compartida de la via per part de persones, bicicletes i vehicles a motor, l'Ajuntament va decidir aplicar una nova capa d'asfalt amb uns simples afegits cosmètics.

Com a entitat entenem que és possible harmonitzar el reasfaltat del passeig d'Hortsavinyà i aconseguir, a la vegada, que no esdevingui una carretera convencional amb la creació de dos vials, un per a cada sentit de la marxa, per anar a peu o en bicicleta. Cadascun d'ells s'hauria de situar als dos extrems del vial asfaltat. Aquests dos vials laterals haurien de quedar separats del carril central per al pas de vehicles per una línia discontinua que tan sols es podria envair en cas que dos vehicles a motor hagin de creuar-se o en cas d'escassa visibilitat amb l'altre sentit de la marxa. Les barres limitadores de velocitat no haurien d'envair els carrils laterals. Es tractaria del que anomenem una via compartida.

Per reforçar la segregació i la sensació de seguretat per part de vianants i de ciclistes s'haurien d'asfaltar aquests dos carrils laterals amb un color diferent al del carril central per als vehicles a motor. De tant en tant, a l'asfaltat dels laterals, es pot pintar el dibuix d'una bicicleta i un vianant. Una gran quantitat de ciutadans utilitzen aquesta via com a lloc d'esbarjo, caminant o en bicicleta, però es tracta també del principal accés per als alumnes i educadors de l'Escola Horitzó i del taller Marpí, les escoles i grups que es dirigeixen cap a la casa de colònies de Sant Pere de Riu i dels grups d'excursionistes i visitants que accedeixen al Parc del Montnegre-Corredor.

Cartell de senyalització d'una via compartida en un indret d'especial interès paisatgístic (Punta Nati, Menorca) semblant a la Vall de la Riera de Pineda

Una segona oportunitat

Ara, amb la decisió de l'ACA de situar la depuradora de l'Alt Maresme a l'antiga pedrera de Montpalau, ens tornem a trobar en la mateixa situació de partida que fa uns mesos enrera. No volem entrar a valorar el malbaratament injustificat de recursos que significa tornar a fer la mateixa actuació, xifrada en 161.896,68€. Tampoc jutjar si és èticament correcte que una empresa cimentera de la zona es fes càrrec de part de les despeses de l'asfaltat malgrat que les seves instal·lacions es troben situades en un enclavament totalment inadequat i que afecta negativament la llera de la riera, la qualitat de l'aire i que malmet el paisatge agrícola de la plana.

Quan s'hagin soterrat les canonades de la depuradora per sota del passeig d'Hortsavinyà i s'hagi de tornar a refer el ferm, l'equip de govern que es trobi al capdavant de l'Ajuntament tindrà de nou l'oportunitat de demostrar que vetlla per l'interés dels seus ciutadans i que creu en els preceptes de l'Agenda 21 que va signar.

Un bon model: Hi ha carrils laterals, d'un color i una textura diferent, per a bicicletes i vianants, que els cotxes poden envair provisionalment

La depuradora, de nou a la pedrera de Montpalau: una decisió equivocada

Finalment, tot apunta que la tan esperada depuradora de l'Alt Maresme Nord, serà construïda a l'antiga pedrera de Montpalau. L'ACA descarta així una opció d'emplaçament que disposava de molts punts favorables, com la del pla de Grau, a tocar de la Tordera (Malgrat). També desestima l'alternativa del Pla de Gràcia, que havia estat consensuada, al febrer de 2006, tant per pagesia, veïnat, la nostra entitat i que disposà d'un ampli consens per part de l'ajuntament de Pineda i de determinades forces socials. En aquest cas, la signatura d'un conveni urbanístic oportunista i especulatiu, la manca de valentia per part de l'ACA per defensar l'alternativa, així com els canvis polítics produïts a l'ajuntament de Pineda, el passat mes de maig, han propiciat que la depuradora retorni a l'emplaçament que fou qualificat de «nyap» per l'ex-conseller de Medi Ambient i Habitatge, Salvador Milà.

Des del nostre punt de vista l'opció presa per l'ACA no és la millor ni la més acceptable. L'alternativa de la pedrera condemna a perpetuïtat a la planta a que es paguin unes costoses despeses energètiques de bombeig, així com les servituds d'haver d'instal·lar canonades quilomètriques, a més de disposar d'un espai físic molt limitat. Per altra banda està per veure com es concilia el pas de les canonades, amb la possible afectació sobre el sòl agrícola, el corredor biològic-paisatgístic de la riera i el passeig d'Hortsavinyà.

La que sembla que serà la ubicació definitiva de la depuradora: la pedrera de Montpalau

Malgrat que els esbossos presentats per l'ACA el passat setembre disten molt de les propostes de l'any 2001 i es milloren els aspectes lligats a la integració paisatgística de la infraestructura, això no pot convertir-se en cap justificació suficient per recolzar la tria feta.

Per altra banda, s'és bastant escèptic respecte el projecte de «fontaneria hidràulica» que suposa conduir les aigües tractades des de la depuradora fins abocar-les a la Tordera, prop del terme municipal de Fogars, amb la intenció de regenerar els aquífers. La proposta encara és més sorprenent pel fet que l'ACA mai havia concedit cap credibilitat a que les aigües de la depuradora poguessin utilitzar-se amb aquesta pretensió. Aquest era, justament, un dels arguments que esgrimí l'organisme, en més d'una ocasió, per rebutjar l'alternativa del Pla de Grau. Què ha canviat ara?

Sigui com sigui i, anant per davant el nostre total desacord amb la decisió presa, la nostra entitat demanarà que es mantingui la comissió de seguiment que es creà en el seu dia, per tal que la depuradora acompleixi amb tot un seguit de garanties i, per descomptat, amb les mesures que ja es posaren damunt la taula l'any 2001.

La plataforma arranjirà la font del Ferro i els seus voltants

La font del Ferro era un dels paratges més coneguts de la zona de Sant Pere de Riu i de la vall de la riera de Pineda. El perllongament de l'autopista C-32, l'any 1994, va destruir l'indret impunement i el va mig soterrar pels talussos del seu nou traçat. Tot el que ha quedat de la font és un pericó que aboca els cabals a un inhòspit canal de formigó. Properament, la plataforma procedirà

La font del ferro tal com era abans

a la recuperació d'aquesta font i dels seus voltants. La intervenció consistirà en desplaçar uns metres la surgència actual d'aigües fins a una nova ubicació, més propera a l'arcada d'època romana que encara subsisteix. Allí s'aixecarà un petit parament decorat per sostenir el galet d'on brollarà l'aigua. La intervenció constarà dels tubs necessaris per adreçar el doll. S'ha previst que l'aigua de la font pugui abocar-se al torrent immediat o bé que es dirigeixi fins a la bassa a tocar del molí de Can Marquès. La intenció última, en una segona fase, és recuperar la bassa de manera que serveixi com a possible punt d'abastament pels incendis i, eventualment, per fer funcionar el molí; això sense obviar el paper que tenen per determinats amfibis aquestes basses. Per fer operativa la instal·lació hi haurà un tub, amb un pas alternatiu d'aigües, que permetrà dirigir-les o bé al torrent o bé a la bassa segons convingui.

Tot plegat permetrà recuperar un indret on es concentren elements d'interès històric i natural prou rellevants. La intervenció disposarà d'una ajuda atorgada pel fons social de La Caixa.